

Onderwijs- en Examenregeling Bacheloropleidingen ESE Studiejaar 2015-2016

- **Economie en Bedrijfseconomie**
- **Fiscale Economie**
- **Econometrie en Operationele Research**

Inhoudsopgave

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

- Artikel 1 Toepasselijkheid van de regeling
Artikel 2 Begripsbepalingen
Artikel 3 Eindtermen van de opleidingen
Artikel 4 Voltijds / deeltijds
Artikel 5 De examens van de opleidingen
Artikel 6 Studielast
Artikel 7 Taal van het onderwijs en de tentamens
Artikel 8 Aanwijzing aansluitende masteropleiding

Paragraaf 2 Opbouw van de opleidingen

- Artikel 9 Samenstelling van het examen
Artikel 10 Aanwijzingen voor practica in de opleidingen

Paragraaf 3 Afleggen van tentamens

- Artikel 11 Volgorde tentamens
Artikel 12 Tijdvakken en frequentie tentamens; tentamenrooster
Artikel 13 Bepalingen ten aanzien van het aanmelden voor deelname aan een schriftelijk tentamen
Artikel 14 Vorm van de tentamens
Artikel 15 Mondelinge tentamens

Paragraaf 4 Tentamenresultaten

- Artikel 16 Vaststelling, bekendmaking en registratie tentamenresultaten; nakijktermijn
Artikel 17 Geldigheidsduur
Artikel 18 Inzagerecht; kennisneming van oude tentamenvragen

Paragraaf 5 Vrijstelling

- Artikel 19 Vrijstelling van onderwijseenheden

Paragraaf 6 Uitslag examens

- Artikel 20 De vaststelling van de uitslag van het examen
Artikel 21 Graad

Paragraaf 7 Vooropleiding

- Artikel 22 Vervangende eisen voor deficiënties in de vooropleiding
Artikel 23 Equivalente vooropleiding
Artikel 24 Colloquium doctum
Artikel 25 Toelatingseisen voor bezitters van een buitenlands diploma dat niet bij ministeriële regeling is gelijkgesteld aan het Nederlandse vwo-diploma

Paragraaf 8 Studiekeuzeactiviteiten

- Artikel 26 Studiekeuzeactiviteiten

Paragraaf 9 Studiebegeleiding

- Artikel 27 Studiebegeleiding
Artikel 28 Het bindend studieadvies

Paragraaf 10 Dubbelprogramma's

- Artikel 29 Mr.Drs.-programma
Artikel 30 BSc² Econometrics/Economics-programma
Artikel 31 Economics and Philosophy-programma

Paragraaf 11 Vrij bachelorexamen

- Artikel 32 Bachelorexamen met een door de student zelf samengesteld programma

Paragraaf 12 Bachelor Honours Programma's

- Artikel 33 Bachelor Honours Class
Artikel 34 Bachelor Honours Research Class

Paragraaf 13 Hardheidsclausule

- Artikel 35 Hardheidsclausule

Paragraaf 14 Beroepsrecht

- Artikel 36 Beroepsrecht

Paragraaf 15 Slot- en invoeringsbepalingen

- Artikel 37 Wijzigingen van deze regeling
Artikel 38 Bekendmaking
Artikel 39 Inwerkingtreding

Bijlage

Eindtermen van de opleidingen

Paragraaf 1 - Algemene bepalingen

Artikel 1 - Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op de bacheloropleidingen Economie en Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, en Econometrie en Operationele Research, verder te noemen: de opleidingen. De opleidingen worden verzorgd binnen de Erasmus School of Economics van de Erasmus Universiteit Rotterdam, verder te noemen: de faculteit.

Artikel 2 - Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW);
- deelname aan studiekeuzeactiviteiten: het volledig afronden van de door de faculteit per opleiding vastgestelde activiteiten waaraan aankomende studenten met een Nederlands vwo-diploma verplicht zijn deel te nemen;
- student: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van een opleiding; voor de verdere toepassing van deze regeling worden hieronder ook de als cursist ingeschrevenen verstaan;
- cursist: degene die is ingeschreven aan de universiteit uitsluitend voor het volgen van onderwijs en/of het afleggen van tentamens van een opleiding. De cursist mag geen examens afleggen;
- studieschema: een overzicht van alle onderwijseenheden met de bijbehorende credits per opleiding;
- credit: eenheid waarin de integrale studielast wordt uitgedrukt, waarbij één credit gelijk staat aan 28 studiebelastinguren (conform het European Credit Transfer System - ECTS);
- vakkengids: bevat alle informatie over de onderwijseenheden die in een bepaald studiejaar aan de faculteit gegeven worden;
- studiejaar: het tijdvak dat samenvalt met de in artikel 39 van deze regeling vastgestelde periode;

- i. Regels en Richtlijnen: de richtlijnen en aanwijzingen van de examencommissie als bedoeld in artikel 7.12b van de wet;
- j. examen: het totaal van alle door de student met goed gevolg afgelegde onderwijseenheden, dat recht geeft op het verlenen van een bachelorgraad;
- k. onderwijseenheid: een zelfstandig onderdeel van een examen, bijvoorbeeld een vak, werkcollege of scriptie;
- l. graad: een graad wordt verleend op het moment dat het volgens de onderwijs- en examenregeling voor het examen van een opleiding vereiste minimum aantal credits is behaald;
- m. getuigschrift: bewijsstuk dat het examen met goed gevolg is afgelegd, conform artikel 7.11 lid 2 van de wet;
- n. examinator: degene die ingevolge artikel 7.12c van de wet bevoegd is tot het afnemen van tentamens in de betreffende onderwijseenheid;
- o. tentamen: een schriftelijk, mondeling of ander onderzoek, waaronder inbegrepen practica, of een combinatie hiervan, naar kennis, inzicht en vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de resultaten van dat onderzoek;
- p. practicum: een praktische oefening, als bedoeld in artikel 7.13 van de wet, in een van de volgende vormen:
  - het deelnemen aan een werkcollege,
  - het schrijven van een scriptie,
  - het doorlopen van een stage,
  - of het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden, zoals bijvoorbeeld een bachelor-1 of bachelor-2 practicum;
- q. hertentamen: een tentamen dat is geroosterd in de tentamenperiode volgend op de tentamenperiode van de laatste onderwijsperiode van het studiejaar;
- r. onderwijsperiode: de periode van een onderwijseenheid gedurende welke onderwijs gegeven wordt. De onderwijsperiode omvat ook de onderwijsvrije periode en mogelijke vrije dagen maar niet de tentamenperiode;
- s. tentamenperiode: de periode waarin tentamens kunnen worden geroosterd. De tentamenperiode van een onderwijseenheid is in de regel aansluitend op de bijbehorende onderwijsperiode. Na afloop van alle onderwijsperiodes en bijbehorende tentamenperiodes wordt een tentamenperiode geroosterd voor alle hertentamens;
- t. Thesis Workflow: het digitale scriptiebegeleidings- en -beoordelingssysteem van de faculteit;
- u. resultaat: in OSIRIS geregistreerde beoordeling van een onderwijseenheid;
- v. deelresultaat: de beoordeling van een deelloets, die niet in OSIRIS wordt geregistreerd;
- w. deelloets: het gedurende de onderwijsperiode van een onderwijseenheid afgelegd tentamen, waarvan de beoordeling meegewogen wordt bij het vaststellen van het resultaat van deze onderwijseenheid;
- x. compensatieregeling: regelt binnen bachelor-1 en bachelor-2 de mogelijkheid om resultaten van 4,5 t/m 5,4 voor onderwijseenheden te compenseren binnen daartoe vastgestelde clusters van onderwijseenheden;
- y. bonusregeling: regelt de mogelijkheid om het resultaat naar boven toe bij te stellen vanwege extra prestaties geleverd in een onderwijsperiode.

Artikel 3 - Eindtermen van de opleidingen

1. De kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden, als bedoeld in artikel 7.13 lid 2c van de wet, die een student zich bij afronding van de opleiding moet hebben verworven, worden nader uitgewerkt in de eindtermen van de opleiding.
2. De eindtermen van de opleidingen zijn opgenomen in de Bijlage bij deze onderwijs- en examenregeling.

Artikel 4 - Voltijds / deeltijds

De opleidingen worden voltijds verzorgd.

Artikel 5 - De examens van de opleidingen

In elk van de opleidingen kan alleen het afsluitend examen als bedoeld in artikel 7.10a van de wet, hierna te noemen het examen, worden afgelegd.

Artikel 6 - Studielast

1. De opleidingen hebben elk een studielast van 180 credits.
2. De studielast van onderwijseenheden wordt uitgedrukt in hele credits.

Artikel 7 - Taal van het onderwijs en de tentamens

1. Met inachtneming van de door het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam vastgestelde gedragscode wordt in de opleidingen het onderwijs verzorgd en de tentamens afgenomen in het Nederlands, tenzij in de vakkengids anders is bepaald.
2. Voor deelname aan het onderwijs en de tentamens van de opleidingen is een voldoende beheersing van de Nederlandse taal vereist. Aan deze eis wordt voldaan, als de student:
  - a. in het bezit is van een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en het vak Nederlands deel heeft uitgemaakt van het examen ter verkrijging van dat diploma; of
  - b. de toets 'Nederlands als tweede taal, tweede niveau' (NT-2, Examen II) met goed gevolg heeft afgelegd.
3. Voor deelname aan het onderwijs en de tentamens van de Engelstalige onderdelen van de opleiding is voldoende beheersing van het Engels vereist. Aan deze eis wordt voldaan, als de student:
  - a. in het bezit is van een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en het vak Engels deel heeft uitgemaakt van het examen ter verkrijging van dat diploma; of
  - b. in het bezit is van een diploma van voortgezet onderwijs, behaald aan een instelling van voortgezet onderwijs in een van de volgende landen: Australië, Canada (met uitzondering van Quebec), Nieuw Zeeland, Ierland, het Verenigd Koninkrijk of de Verenigde Staten van Amerika; of
  - c. in het bezit is van een eindexamen vierjarig hoger beroepsonderwijs en het vak Engels deel heeft uitgemaakt van het examen ter verkrijging van dat diploma; of
  - d. een van de onderstaande toetsen heeft afgelegd:
    - internet-based TOEFL met een score van 80 of hoger;
    - IELTS met een score van 6,0 of hoger.

Artikel 8 - Aanwijzing aansluitende masteropleiding

Degene die het examen van één van de opleidingen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt toegelaten tot de hieronder genoemde aansluitende masteropleidingen van de faculteit:

1. Bachelor Economie en Bedrijfseconomie:
  - a. Master Economics and Business
  - b. Master Accounting, Auditing and Control
2. Bachelor Fiscale Economie:
  - a. Master Fiscale Economie
  - b. Master Economics and Business
  - c. Master Accounting, Auditing and Control
3. Bachelor Econometrie en Operationele Research:
  - a. Master Econometrics and Management Science
  - b. Master Economics and Business
4. Bachelor Economie en Informatica:
  - a. Master Economics and Informatics
  - b. Master Economics and Business

Paragraaf 2 - Opbouw van de opleidingen

Artikel 9 - Samenstelling van het examen

1. Het examen van de opleidingen omvat de in de studieschema's opgenomen onderwijseenheden met de daarbij vermelde studielast. Deze studieschema's maken integraal deel uit van deze onderwijs- en examenregeling en bevatten tevens compensatieregelingen.

2. Het bachelor-1 Fiscale Economie komt overeen met het bachelor-1 van de bacheloropleiding Economie en Bedrijfseconomie. Het bachelor-1 Fiscale Economie bevat daarnaast het onderdeel Introductie Fiscale Economie.
3. De beschrijvingen van de in het eerste lid genoemde onderwijseenheden, opgenomen in de vakkengids, maken integraal deel uit van deze onderwijs- en examenregeling.
4. Bij onderwijseenheden met een Nederlandstalige en een Engelstalige versie hebben beide versies een vergelijkbare onderwijsvorm en een identiek tentamen. Eventuele uitzonderingen dienen vooraf door de opleidingsdirectie te zijn goedgekeurd.
5. De overgangsregelingen van de opleidingen, zoals gepubliceerd op de website van de faculteit, maken integraal deel uit van deze onderwijs- en examenregeling.

Artikel 10 - Aanwijzingen voor practica in de opleidingen

1. De vakkengids geeft aan welke practica aangeboden worden en in welke vorm ze gegeven worden.
2. Deelname aan een practicum is alleen mogelijk voor studenten die zich daarvoor tijdig via SIN-Online hebben ingeschreven. De inschrijvingsperiode staat open van vier weken tot vijf werkdagen vóór aanvang van de nieuwe onderwijsperiode. Na afloop van de reguliere inschrijfperiode is het nog tot een week na aanvang van de onderwijsperiode mogelijk in te schrijven bij het OSC. Daarvoor moet €20 administratiekosten per practicum worden betaald. Studenten worden ingedeeld bij de practicumgroep waar op dat moment nog plaats is.
3. Deelname aan de practica van de bachelor-1 onderwijseenheden van de opleidingen is verplicht. Alle eerstejaarsstudenten worden door de faculteit ingeschreven voor deze practica. Studenten dienen per onderwijseenheid bij ten minste 70% van de practica aanwezig te zijn.
4. In afwijking van lid 3 geldt voor studenten van het BSc² Econometrics/Economics programma als bedoeld in artikel 30 van deze regeling dat deelname aan de practica van de bachelor-1 onderwijseenheden Accounting, Marketing en Organisation and Strategy van de opleiding IBEB in jaar 2 van het programma niet verplicht is.
5. Hbo- en universitaire pre-masterstudenten, deeltijdstudenten en cursisten zijn vrijgesteld van de aanwezigheidsplicht van 70% bij de practica van de bachelor-1 onderwijseenheden.
6. Studenten die voor een bachelor-1 onderwijseenheid een geldig (in OSIRIS geregistreerd) maar onvoldoende resultaat hebben behaald (en daarmee dus hebben voldaan aan zowel de minimale aanwezigheidsplicht als aan de tentamendeelname), hoeven niet te voldoen aan de minimale aanwezigheidsplicht van 70%, wanneer zij dezelfde onderwijseenheid moeten overdoen in een volgend studiejaar.
7. In de onderwijsperiode van een onderwijseenheid die met een apart tentamen wordt afgesloten (werkcolleges uitgezonderd), mogen tot uiterlijk een week voordat het betreffende tentamen plaatsvindt, opdrachten worden ingeleverd of deeltoltsen worden afgenomen.
8. Voor de onderwijseenheden Take-Off Bachelor en Introductie Fiscale Economie geldt een 100% aanwezigheidsplicht.
9. Voor de werkcolleges geldt een 100% aanwezigheidsplicht.
10. Een scriptie wordt individueel geschreven over een onderwerp uit de betreffende opleiding. Bij Fiscale Economie dient de scriptie geschreven te worden over een fiscaal onderwerp uit het bachelorprogramma. Bij Econometrie en Operationele Research kan vereist worden dat de scriptie wordt geschreven over een onderwerp uit het majorwerkcollege.

Paragraaf 3 - Afleggen van tentamens

Artikel 11 - Volgorde tentamens

1. Toelating tot de bachelor-2 en bachelor-3 vakken van een opleiding kan uitsluitend plaatsvinden nadat de student een positief bindend studieadvies van de betreffende opleiding heeft ontvangen. Voor studenten van het BSc² Econometrics/Economics programma geldt dat toelating tot het bachelor-3 vak Philosophy of Economics kan plaatsvinden bij aanvang van het programma; toelating tot de bachelor-2 vakken Finance 1, Applied Microeconomics, Introduction to Behavioural Economics en Intermediate Accounting kan plaatsvinden nadat de student een positief bindend studieadvies van de opleiding Econometrics and Operational Research of van de opleiding Econometrie en Operationele Research heeft ontvangen.

2. Toelating tot de werkcolleges van bachelor-3, Integratie Fiscale Economie, en de scriptie kan uitsluitend plaatsvinden nadat in ieder geval bachelor-1 en bachelor-2 van de betreffende opleiding volledig zijn afgerond.
Voor studenten van het BSc² Econometrics/Economics programma geldt dat toelating tot de major seminars IBEB uitsluitend kan plaatsvinden nadat in ieder geval jaar 1 en jaar 2 van het programma alsmede uit jaar 3 het bachelor-2 vak International Economics is afgerond.
3. Toelating tot de Stage Econometrie en Operationele Research kan uitsluitend plaatsvinden nadat het Basiswerkcollege Case Studies Econometrie en Operationele Research met voldoende resultaat is afgerond.
4. Toelating tot de Bachelorscriptie Econometrie en Operationele Research kan uitsluitend plaatsvinden nadat het Werkcollege Case Studies Econometrie en Operationele Research met voldoende resultaat is afgerond.

Artikel 12 - Tijdvakken en frequentie tentamens; tentamenrooster

1. Tweemaal per studiejaar wordt de mogelijkheid geboden tot het afleggen van tentamens behorend tot de in de artikel 9 bedoelde onderwijsseenheden.
2. In afwijking van het vorige lid geldt dat practica en deeltolsten maar eenmaal per jaar worden aangeboden.
3. Studenten mogen per studiejaar aan maximaal drie bachelor-1 hertentamens en drie bachelor-2 hertentamens deelnemen.
4. Een student die voor meer dan één opleiding is ingeschreven, kan een gemotiveerd schriftelijk verzoek indienen bij de examencommissie om aan meer dan drie hertentamens van bachelor-1 en/of bachelor-2 vakken te mogen deelnemen.
5. Studenten kunnen schriftelijke tentamens afleggen bij de opleiding waarvoor ze zijn ingeschreven volgens een jaarlijks door de examencommissie vast te stellen tentamenrooster.

Artikel 13 - Bepalingen ten aanzien van het aanmelden voor deelname aan een schriftelijk tentamen

1. Alleen de student die zich tijdig via OSIRIS heeft aangemeld voor een schriftelijk tentamen waartoe hij gerechtigd is, mag aan dat tentamen deelnemen.
2. De aanmeldperiode staat open van 35 dagen tot 7 dagen vóór het tentamen.
3. Na afloop van de reguliere inschrijfperiode is het nog tot de voorlaatste werkdag voorafgaand aan het tentamen mogelijk aan te melden bij het ESSC. Daarvoor moet €13,50 administratiekosten per tentamen worden betaald.
4. Wanneer in strijd met één van de voorgaande leden van dit artikel toch wordt deelgenomen aan een tentamen waartoe de student gerechtigd is, kan het betreffende tentamencijfer alsnog in OSIRIS worden geregistreerd, uitsluitend tegen betaling van €20 administratiekosten bij het OSC, alleen te betalen vanaf de voorlaatste werkdag voorafgaand aan het tentamen tot en met de dag waarop het betreffende tentamen is afgelegd. Indien het tentamen eindigt op een tijdstip dat de Informatiebalie gesloten is, dient de betaling te geschieden op de eerstvolgende werkdag.

Artikel 14 - Vorm van de tentamens

1. De tentamens van bachelor-1 en bachelor-2 worden schriftelijk (gesloten boek) en/of door praktische oefening afgelegd.
2. De tentamens van bachelor-3 worden schriftelijk en/of mondeling en/of door middel van praktische oefening afgelegd.
3. Het resultaat van het geheel van deeltolsten kan voor maximaal 30% meegerekend worden bij de bepaling van het eindcijfer voor een bachelor-1 of bachelor-2 vak.
4. Het resultaat van een onderwijsseenheid kan nooit voor meer dan 50% bepaald worden door een mondeling tentamen.
5. Het resultaat van een werkcollege kan nooit voor 100% bepaald worden door een schriftelijk tentamen.
6. Meerkeuzetentamens worden in ten minste twee versies aangeboden en hebben een minimale toetslengte van 40 vragen.

7. Bij een tentamen met zowel open als meerkeuzevragen wordt het minimum aantal meerkeuzevragen bepaald door het percentage waarvoor de meerkeuzevragen het cijfer voor dit tentamen bepaalt, te vermenigvuldigen met 40.
8. Eventuele uitzonderingen op de in de vorige leden gestelde regels dienen vooraf door de opleidingsdirectie te zijn goedgekeurd.
9. Eventuele bonusregelingen dienen vooraf door de opleidingsdirectie te zijn goedgekeurd.
10. Indien de opleidingsdirectie bepaalt dat de wijze van tentamineren als bedoeld in de vorige leden anders zal zijn, maakt zij dat uiterlijk twee maanden voordat het tentamen wordt afgenomen aan de studenten bekend.
11. Aan studenten met een functiebeperking wordt binnen de door de Erasmus Universiteit aangeboden faciliteiten de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele beperking aangepaste wijze af te leggen.

Artikel 15 - Mondelinge tentamens

1. Mondelinge tentamens worden altijd individueel afgenomen.
2. Mondelinge tentamens zijn in beginsel openbaar.

Paragraaf 4 - Tentamenresultaten

Artikel 16 - Vaststelling, bekendmaking en registratie tentamenresultaten; nakijktermijn

1. De examinator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen het resultaat schriftelijk vast en reikt de student een ondertekend afschrift daarvan uit.
2. De examinator stelt het resultaat van een schriftelijk tentamen zo spoedig mogelijk vast, en draagt er zorg voor dat het resultaat van de betreffende onderwijseenheid uiterlijk drie weken (behoudens de perioden waarop de Erasmus Universiteit gesloten is) na de dag waarop het tentamen is afgelegd, op correcte wijze bij de Examenadministratie ESE is aangeleverd, met dien verstande dat het resultaat van het betreffende tentamen in elk geval uiterlijk een week voor het begin van de herkansingsperiode van de betreffende opleidingsfase bekend is. In geval van overmacht kan de examencommissie afwijking van deze termijnen toestaan.
3. Bij overschrijding van de termijn als bedoeld in lid 2 brengt de opleidingsdirectie per overschrijding €2500 boete in rekening bij het organisatieonderdeel waar de verantwoordelijkheid voor het onderwijs en de tentaminering van de betreffende onderwijseenheid berust.
4. Indien het een onderwijseenheid betreft die een cruciale rol speelt bij het vaststellen van het bindend studieadvies als bedoeld in artikel 28, kan de examencommissie in afwijking van lid 2 aan de examinator verzoeken het resultaat van die onderwijseenheid eerder dan drie weken na de dag waarop het betreffende schriftelijk tentamen is afgelegd, aan te leveren bij de Examenadministratie ESE.
5. De Examenadministratie ESE controleert of de nakijktermijn van de schriftelijke tentamens wordt nageleefd en geeft overschrijding van deze termijn tijdig door aan de examencommissie.
6. De examinator stelt het resultaat van een werkcollege zo spoedig mogelijk vast, en draagt er zorg voor dat het resultaat van dat werkcollege uiterlijk drie weken (behoudens de perioden waarop de Erasmus Universiteit gesloten is) na afloop van de betreffende onderwijsperiode op correcte wijze bij de Examenadministratie ESE is aangeleverd.
7. De examinator en een tweede beoordelaar stellen in goed overleg gezamenlijk het resultaat van een scriptie vast in de Thesis Workflow, uiterlijk drie weken (behoudens de perioden waarop de Erasmus Universiteit gesloten is) nadat de eindversie door de student is ingeleverd, en de scriptie- en curriculumevaluatie door de student is ingevuld.
8. De examinator stelt deelresultaten zo spoedig mogelijk vast en draagt er zorg voor dat deze uiterlijk voor aanvang van het betreffende schriftelijk tentamen bekend gemaakt worden.
9. De examinator brengt het resultaat van een onderwijseenheid onverwijld en correct ter kennis van de Examenadministratie ESE.
10. De Examenadministratie ESE draagt zorg voor de correcte registratie in OSIRIS van de resultaten van tentamens, onderwijseenheden en examens. De Examenadministratie ESE registreert tevens welke getuigschriften aan een student zijn uitgereikt. Over geregistreerde gegevens, met uitzondering van gegevens over uitgereikte getuigschriften, wordt aan anderen dan de student, de examencommissie,

het College van Bestuur, de studieadviseurs, de studentendecanen en het College van Beroep voor de Examens geen mededeling gedaan. Met toestemming van de student kan van het bepaalde in vorige volzin worden afgeweken.

11. De bemoeienis van de Examenadministratie ESE als bedoeld in de vorige leden is onverminderd hetgeen terzake is bepaald door het College van Bestuur.
12. De examencommissie kan in zeer uitzonderlijke gevallen een tentamen ongeldig verklaren. In dat geval stelt de examencommissie in overleg met de verantwoordelijke examinator(en) vast op welke datum het nieuwe tentamen afgenomen zal worden.

Artikel 17 - Geldigheidsduur

1. De met een voldoende of compenseerbaar resultaat afgelegde onderwijseenheden van het examen hebben een geldigheidsduur van zes jaar.
2. De in het vorige lid genoemde geldigheidsduur is eveneens van toepassing op verleende vrijstellingen en op elders afgelegde onderwijseenheden, waarbij gerekend wordt vanaf het tijdstip waarop de examencommissie hierover heeft besloten.
3. Op verzoek van de student kan de examencommissie in uitzonderlijke gevallen de geldigheidsduur van een met voldoende of compenseerbaar resultaat afgelegde onderwijseenheid met maximaal een jaar verlengen.
4. Deelresultaten vervallen uiterlijk aan het eind van het studiejaar waarin ze behaald zijn.
5. Resultaten van resp. vrijstellingen voor onderwijseenheden uit het bachelor-1 van een student vervallen terstond nadat de examencommissie een negatief bindend studieadvies heeft vastgesteld.

Artikel 18 - Inzagerecht; kennisneming van oude tentamenvragen

1. Binnen vier weken na de bekendmaking van het resultaat van een schriftelijk tentamen, maar uiterlijk een week vóór het hertentamen, krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeeld werk. De examinator kan, met inachtneming van het bepaalde in het derde lid, nadere regelingen treffen voor de praktische uitvoering hiervan.
2. Gedurende de in het eerste lid genoemde termijn kan elke student op zijn verzoek kennis nemen van de vragen en opdrachten van een schriftelijk tentamen, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
3. De examinator kan bepalen dat de inzage geschiedt op een vaste plaats en tijdstip en maakt dit uiterlijk twee werkdagen voor de inzage bekend. Als de student door overmacht verhinderd was om bij deze inzage aanwezig te zijn, biedt de examinator hem een andere mogelijkheid.
4. De in het eerste lid bedoelde student wordt gedurende de in het eerste lid genoemde termijn dan wel op een door de examinator te bepalen plaats en tijdstip in de gelegenheid gesteld om, indien hij dit wenst, tegen betaling kopieën te (doen) maken van zijn beoordeelde werk.
5. De examinator draagt er zorg voor, dat uiterlijk in week 5 van de onderwijsperiode een modeltentamen dat hij representatief acht voor de te bestuderen stof, inclusief antwoordindicaties beschikbaar is voor studenten.

Paragraaf 5 - Vrijstelling

Artikel 19 - Vrijstelling van onderwijseenheden

1. De examencommissie kan, op verzoek van de student, vrijstelling verlenen van een in artikel 9 bedoelde onderwijseenheid op grond van:
  - hetzij een met voldoende resultaat afgeronde onderwijseenheid van een andere universitaire opleiding in Nederland, mits dit naar het oordeel van de examencommissie naar inhoud, studielast en niveau gelijkwaardig of vergelijkbaar is;
  - hetzij een met voldoende resultaat afgeronde onderwijseenheid van een hogere beroepsopleiding in Nederland, met uitzondering van de onderwijseenheden van het propedeutisch jaar, mits dit naar het oordeel van de examencommissie naar inhoud, studielast en niveau gelijkwaardig of vergelijkbaar is;
  - hetzij een met voldoende resultaat afgeronde onderwijseenheid van een opleiding behorend tot het hoger onderwijs buiten Nederland, mits dit naar het oordeel van de examencommissie naar inhoud, studielast en niveau gelijkwaardig of vergelijkbaar is.

2. De examencommissie vraagt de betreffende examiner(en) om advies alvorens een beslissing te nemen.
3. Voor onderwijseenheden uit bachelor-1 en voor werkcolleges en scripties wordt in beginsel geen vrijstelling verleend.
4. Onderwijseenheden kunnen slechts in één opleiding met een cijfer worden ingebracht. Bij de andere opleiding(en) wordt de betreffende onderwijseenheid met een 'voldaan' ingebracht.
5. Een scriptie van 8 cr over een fiscaal-economisch onderwerp kan bij Fiscale Economie met een cijfer worden ingebracht en bij Economie met een 'voldaan'.
6. Een scriptie van 8 cr over een econometrisch onderwerp kan bij Econometrie met een cijfer worden ingebracht en bij Economie met een 'voldaan'.

Paragraaf 6 - Uitslag examens

Artikel 20 - De vaststelling van de uitslag van het examen

1. De examencommissie stelt vast of een student een graad verleend kan worden.
2. Nadat alle in artikel 9 bedoelde onderwijseenheden van het examen zijn behaald, stelt de Examenadministratie ESE namens de examencommissie de uitslag van het examen vast, met inachtneming van de onderwijs- en examenregeling van de opleiding alsmede de regels en richtlijnen van de examencommissie.

Artikel 21 - Graad

1. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt door het College van Bestuur de graad 'Bachelor of Science in [naam opleiding]' verleend.
2. De verleende graad wordt op het getuigschrift vermeld.

Paragraaf 7 - Vooropleiding

Artikel 22 - Vervangende eisen voor deficiënties in de vooropleiding

1. Deficiënties in de vooropleiding van de opleidingen Economie en Bedrijfseconomie, en Fiscale Economie met betrekking tot het vak Wiskunde worden vervuld door het met een resultaat van ten minste 7,5 afleggen van de daartoe af te nemen deficiëntietoets Wiskunde niveau 2.
2. Deficiënties in de vooropleiding van de opleiding Econometrie en Operationele Research met betrekking tot het vak Wiskunde (vwo-diploma met Wiskunde A maar geen Wiskunde B) worden vervuld door het met een resultaat van ten minste 7,5 afleggen van de daartoe af te nemen deficiëntietoets Wiskunde niveau 3.
3. Aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt voldaan door het met goed gevolg afleggen van de daartoe af te nemen toets Nederlands als tweede taal, tweede niveau (NT - 2, Examen II).
4. Wanneer niet is voldaan aan de nadere vooropleidingseis Economie-1 zoals bedoeld in artikel 7.25 lid 2 van de wet, wordt vrijstelling verleend van het onderzoek zoals bedoeld in artikel 7.25 lid 5 van de wet.

Artikel 23 - Equivalente vooropleiding

1. Op bezitters van diploma's van secundair c.q. voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, al dan niet in Nederland afgegeven, die bij ministeriële regeling zijn aangemerkt als ten minste gelijkwaardig aan het Nederlands diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, is artikel 22 van overeenkomstige toepassing.
2. Aan bezitters van andere buiten Nederland afgegeven diploma's van secundair c.q. voorbereidend wetenschappelijk onderwijs die in het land van herkomst toegang geven tot het universitair onderwijs kan door het College van Bestuur vrijstelling worden verleend van de in artikel 7.24, eerste lid van de wet bedoelde vooropleidingseisen, mits zij voldoen aan de in artikel 24 van deze regeling vermelde eisen met betrekking tot Engels en Wiskunde.

3. Aan bezitters van een propedeusediploma van een van de HBO-opleidingen AC, BE, CE, MER, LE of SPD kan door het College van Bestuur toegang worden verleend tot de opleiding Economie en Bedrijfseconomie of Fiscale Economie, mits zij voldoen aan de volgende eisen: propedeuse afgerond met een gewogen gemiddelde van ten minste 7,5 en een resultaat van ten minste 7,5 voor de deficiëntietoets Wiskunde niveau 2 als bedoeld in artikel 22 lid 1 van deze regeling.
4. Aan bezitters van een propedeusediploma van de HBO-opleiding Bedrijfswiskunde kan door het College van Bestuur toegang worden verleend tot de opleiding Econometrie en Operationele Research, mits zij voldoen aan de volgende eisen: propedeuse afgerond met een gewogen gemiddelde van ten minste 7,5 en een resultaat van ten minste 7,5 voor de deficiëntietoets Wiskunde niveau 3 als bedoeld in artikel 22 lid 2 van deze regeling.
5. Aan bezitters van een eindexamen van een erkende vierjarige HBO-opleiding of een bachelor- of masterdiploma van een Nederlandse universiteit kan door het College van Bestuur toegang worden verleend tot de opleiding Economie en Bedrijfseconomie of Fiscale Economie, mits zij voldoen aan de volgende eis: een resultaat van ten minste 7,5 voor de deficiëntietoets Wiskunde niveau 2 als bedoeld in artikel 22 lid 1 van deze regeling.
6. Aan bezitters van een eindexamen van een erkende vierjarige HBO-opleiding of een bachelor- of masterdiploma van een Nederlandse universiteit kan door het College van Bestuur toegang worden verleend tot de opleiding Econometrie en Operationele Research, mits zij voldoen aan de volgende eis: een resultaat van ten minste 7,5 voor de deficiëntietoets Wiskunde niveau 3 als bedoeld in artikel 22 lid 2 van deze regeling.

Artikel 24 - Colloquium doctum

1. Bij het toelatingsonderzoek als bedoeld in artikel 7.29 van de wet, hierna te noemen: het colloquium doctum, worden de volgende eisen gesteld:
  - voor Economie en Bedrijfseconomie, en Fiscale Economie:
    - a. Wiskunde A (ten minste 7,5)
    - b. Economie
    - c. Nederlands
    - d. Engels
  - voor Econometrie en Operationele Research:
    - a. Wiskunde B (ten minste 7,5)
    - b. Economie
    - c. Nederlands
    - d. Engels
2. Aan de eisen van het colloquium doctum kan voldaan worden door de vwo-deelcertificaten voor de betreffende vakken te behalen.

Artikel 25 - Toelatingseisen voor bezitters van een buitenlands diploma dat niet bij ministeriële regeling is gelijkgesteld aan het Nederlandse vwo-diploma

Onverminderd de in artikel 22, derde lid, vermelde eisen met betrekking tot de Nederlandse taal, kunnen bezitters van diploma's als bedoeld in artikel 23, tweede lid, door het College van Bestuur worden toegelaten tot de opleidingen, nadat zij voldaan hebben aan de in artikel 24 vermelde eisen met betrekking tot Engels en Wiskunde.

Paragraaf 8 - Studiekeuzeactiviteiten

Artikel 26 - Studiekeuzeactiviteiten

1. Aankomende studenten met een Nederlands vwo-diploma die zich voor de eerste keer aanmelden voor een van de opleidingen, zijn verplicht deel te nemen aan de studiekeuzeactiviteiten van die opleiding.
2. Het College van Bestuur kan de inschrijving voor de opleiding weigeren van een aankomende student die zonder geldige redenen niet heeft deelgenomen aan de studiekeuzeactiviteiten van de opleiding en/of zich na 1 mei heeft aangemeld.
3. De nadere regeling van de studiekeuzeactiviteiten wordt gepubliceerd op de website van de faculteit.

Paragraaf 9 - Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 27 - Studiebegeleiding

1. De opleidingsdirectie zorgt voor individuele studiebegeleiding van de studenten die voor de opleidingen zijn ingeschreven.
2. De opleidingsdirectie zorgt ervoor dat de verantwoordelijke docent uiterlijk bij aanvang van zijn onderwijseenheid een overzicht van de college- en tentamenstof in de vakkengids heeft gepubliceerd. De verantwoordelijke docent geeft daarbij aan hoe de stof van de betreffende onderwijseenheid is verdeeld over de colleges en de toetsing (opdrachten, deeltaetsen, tentamens).
3. Als boeken en/of syllabi bij de aanvang van de betreffende onderwijseenheid nog niet beschikbaar zijn, biedt de verantwoordelijke docent tijdens het eerste college een studeerbaar alternatief.

Artikel 28 - Het bindend studieadvies

1. Iedere student ontvangt aan het eind van diens eerste jaar van inschrijving voor het bachelor-1 van één van de opleidingen schriftelijk advies over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de opleiding. Het advies wordt vastgesteld tijdens de jaarlijkse bachelor-1 examenvergadering van de examencommissie in samenspraak met de betreffende bachelorcoördinator en wordt uitgebracht door de voorzitter van de examencommissie krachtens mandaat van de decaan.
2. In afwijking van lid 1 en lid 5 ontvangt een student van het BSc² Econometrics/Economics programma tevens aan het einde van diens tweede jaar van inschrijving voor het bachelor-1 van de opleiding IBEB schriftelijk advies over de voortzetting van zijn studie IBEB.
3. Aan het studieadvies van de betreffende opleiding kan door de voorzitter van de examencommissie op grond van artikel 7.8b, derde lid van de wet een afwijzing worden verbonden, zolang de student nog niet alle onderwijseenheden van bachelor-1 van de opleiding met goed gevolg heeft afgelegd. Deze afwijzing wordt slechts gegeven indien de student, met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden, niet geschikt wordt geacht voor de opleiding, doordat zijn studieresultaten niet voldoen aan de norm zoals bedoeld in lid 6 resp. lid 7 en 8.
De afwijzing geldt voor een termijn van drie studiejaar.
4. Een afwijzing voor Economie en Bedrijfseconomie geldt ook voor Fiscale Economie en omgekeerd.
5. Het studieadvies wordt uitgebracht tijdens het eerste jaar van inschrijving, na de laatste herkansingen van de onderwijseenheden van bachelor-1 van de opleiding aan het einde van het studiejaar, maar uiterlijk vóór de aanvang van het nieuwe studiejaar.
6. Voor het bindend studieadvies geldt als norm dat aan het einde van het eerste jaar van inschrijving alle onderwijseenheden van bachelor-1 van de opleiding dienen te zijn behaald.
7. In afwijking van het vorige lid geldt voor het bindend studieadvies van studenten van het Mr.Drs.-programma als norm dat aan het einde van het eerste jaar van inschrijving ten minste 60 credits van bachelor-1 van de opleidingen Economie en Bedrijfseconomie en Rechtsgeleerdheid dienen te zijn behaald, waarvan ten minste 48 credits (inclusief de binnen een afgerond cluster gecompenseerde vijven) van bachelor-1 van de opleiding Economie en Bedrijfseconomie.
8. In afwijking van lid 6 geldt voor het bindend studieadvies van studenten van het BSc² Econometrics/Economics programma als norm dat:
  - a. aan het einde van het eerste jaar van inschrijving alle onderwijseenheden van bachelor-1 van de opleiding Econometrics and Operations Research dienen te zijn behaald; en
  - b. aan het einde van het tweede jaar van inschrijving de vakken Accounting, Skills and Guidance, Marketing, en Organisation and Strategy van de opleiding IBEB dienen te zijn behaald.
9. Gedurende het eerste jaar van inschrijving wordt door de examencommissie ten minste tweemaal een voorlopig advies uitgebracht.
De nadere regeling van de studiebegeleiding en studievoortgangscontrole gedurende het bachelor-1 van de opleiding wordt gepubliceerd op de website van de faculteit.
10. De persoonlijke omstandigheden die in acht worden genomen bij het uitbrengen van het studieadvies zijn uitsluitend:
  - a. ziekte van betrokkene;
  - b. lichamelijke, zintuiglijke of andere functiebeperkingen van betrokkene;
  - c. zwangerschap van betrokkene;
  - d. bijzondere familie-omstandigheden;

- e. lidmaatschap van de universiteitsraad, de faculteitsraad, het bestuursteam van de faculteit, het bestuur van de opleiding of de opleidingscommissie;
  - f. overige omstandigheden als bedoeld in artikel 2.1 van het Uitvoeringsbesluit WHW.
De student die als gevolg van persoonlijke omstandigheden redelijkerwijze kan vermoeden studievertraging op te lopen, dient dit tijdig aan de studieadviseur te melden. De melding heeft tot doel de studievertraging ten gevolge van de omstandigheden te beperken en, indien naar het oordeel van de studieadviseur nodig, een individueel studieplan op te stellen. De aanmelding is tijdig indien dit geschiedt binnen vier weken na het begin van een omstandigheid.
11. Het studieadvies is schriftelijk en omvat:
- a. de norm die geldt voor de betrokken student, uitgedrukt in het aantal te behalen credits van bachelor-1 van de opleiding;
  - b. het aantal behaalde credits van bachelor-1 van de opleiding;
  - c. het aan dit advies al dan niet verbinden van een afwijzing zoals bedoeld in artikel 7.8b, derde lid van de wet;
  - d. indien een afwijzing wordt verbonden aan het studieadvies:
    - de mededeling dat de student zich in de volgende drie studie jaren niet kan inschrijven als student of als extraneus voor de opleiding;
    - advies over de voortzetting van de studie binnen of buiten de Erasmus Universiteit Rotterdam;
  - e. de mogelijkheid van beroep bij het College van Beroep voor de Examens en de termijn waarbinnen het beroep moet zijn ingediend.

Paragraaf 10 - Dubbelprogramma's

Artikel 29 - Mr.Drs.-programma

1. De faculteit heeft in samenwerking met de Erasmus School of Law van de Erasmus Universiteit het Mr.Drs.-programma voor economie en rechten opgesteld. Dit is een studiep pad waarmee studenten waarvan het gemiddelde eindcijfer voor het vwo-examen ten minste 7,0 bedraagt, in zes jaar zowel een bachelor- en masteropleiding economie als een bachelor- en masteropleiding rechtsgeleerdheid kunnen afronden.
2. Studenten die zijn toegelaten tot het Mr.Drs.-programma, hebben recht op een aantal extra faciliteiten, waaronder een aangepast bindend studieadvies in de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid, een versoepeld bindend studieadvies overeenkomstig artikel 28 lid 6 in de bacheloropleiding Economie en Bedrijfseconomie, studieadvies over deze dubbelstudie door de coördinator van het Mr.Drs.-programma en een aparte regeling voor deelname aan het onderwijs van bachelor-1 vakken.
3. Een student die op grond van lid 1 niet toegelaten is tot het Mr.Drs.-programma, kan in het tweede jaar van inschrijving bij de Erasmus Universiteit alsnog worden toegelaten tot het programma als hij in het eerste jaar van inschrijving het bachelor-1 van economie dan wel rechtsgeleerdheid met een gewogen gemiddelde van ten minste 7,0 heeft afgerond.
4. Een Mr.Drs.-student die tijdens zijn studie Economie en Bedrijfseconomie en/of Nederlands recht gemiddeld minder dan 43 credits per studiejaar heeft behaald, kan door de coördinator van het Mr.Drs.-programma de toegang tot het Mr.Drs.-programma ontzegd worden.

Artikel 30 - BSc² Econometrics/Economics-programma

1. De faculteit heeft een BSc² Econometrics/Economics programma opgesteld. Dit is een studiep pad waarmee studenten waarvan het gemiddelde eindcijfer voor het vwo-examen ten minste 7,0 bedraagt, in vier jaar zowel de bacheloropleiding Econometrics and Operations Research als de bacheloropleiding IBEB kunnen afronden.
2. Studenten die zijn toegelaten tot het BSc² Econometrics/Economics programma hebben recht op een aantal extra faciliteiten, waaronder een aangepast bindend studieadvies overeenkomstig artikel 28 lid 8 in de opleiding IBEB en toegang tot geselecteerde BSc²-onderwijsgroepen.
3. Een BSc²-student voor wie de studielast bij nader inzien toch te hoog is, kan overstappen naar een van beide reguliere opleidingen.

Artikel 31 - Economics and Philosophy-programma

1. De faculteit heeft in samenwerking met de Faculteit Wijsbegeerte van de Erasmus Universiteit een Economics and Philosophy-programma opgesteld. Dit is een studiep pad waarmee studenten in vier jaar zowel een van de opleidingen als de bacheloropleiding Philosophy of Economics kunnen afronden.
2. Een student kan worden toegelaten tot het Economics and Philosophy-programma nadat hij het bachelor-1 van een van de opleidingen met voldoende resultaat heeft afgerond.
3. Studenten die zijn toegelaten tot het Economics and Philosophy-programma hebben recht op een aantal vrijstellingen, waaronder een vrijstelling voor het bachelor-3 vak Filosofie van de economie/Philosophy of Economics.

Paragraaf 11 - Vrij bachelorexamen

Artikel 32 - Bachelorexamen met een door de student zelf samengesteld programma

1. Een student kan, onder goedkeuring van de examencommissie, zelf uit onderwijseenheden die door de Erasmus Universiteit Rotterdam en eventueel andere universiteiten worden verzorgd, een programma samenstellen waaraan het bachelorexamen van een van de opleidingen wordt verbonden.
2. De bepalingen van deze onderwijs- en examenregeling zijn op een door de examencommissie goedgekeurd programma als bedoeld in het vorige lid, van overeenkomstige toepassing.

Paragraaf 12 - Bachelor Honours Programma's

Artikel 33 - Bachelor Honours Class

1. Eerstejaars studenten die alle bachelor-1 onderwijseenheden uit onderwijsperiodes 1, 2 en 3 van hun opleiding met excellente resultaten hebben behaald, kunnen na onderwijsperiode 3 solliciteren naar een plaats in de Bachelor Honours Class. Studenten worden door een selectiecommissie geselecteerd op basis van studieresultaten, een motivatiebrief, een essay en een interview. Het aantal beschikbare plaatsen wordt jaarlijks vastgesteld en bekend gemaakt via het facultaire web. Tegen de beslissing van de selectiecommissie is geen beroep mogelijk.
2. De aanmeldingsprocedure, de inhoud en de beoordeling van de Bachelor Honours Class wordt gepubliceerd op de facultaire website en maakt integraal deel uit van deze onderwijs- en examenregeling, onverminderd de overige bepalingen in deze regeling.
3. Studenten die de Bachelor Honours Class met goed gevolg hebben afgerond, ontvangen bij hun getuigschrift een door de faculteit gewaarmerkt certificaat.

Artikel 34 – Bachelor Honours Research Class

1. Tweedejaars studenten die alle bachelor-2 onderwijseenheden uit onderwijsperiodes 1, 2 en 3 van hun opleiding met excellente resultaten hebben behaald, kunnen na onderwijsperiode 3 solliciteren naar een plaats in de Bachelor Honours Research Class. Studenten worden door een selectiecommissie geselecteerd op basis van studieresultaten, een motivatiebrief, een essay en een interview. Het aantal beschikbare plaatsen wordt jaarlijks vastgesteld en bekend gemaakt via het facultaire web. Tegen de beslissing van de selectiecommissie is geen beroep mogelijk.
2. De aanmeldingsprocedure, de inhoud en de beoordeling van de Bachelor Honours Research Class wordt gepubliceerd op de facultaire website en maakt integraal deel uit van deze onderwijs- en examenregeling, onverminderd de overige bepalingen in deze regeling.
3. Studenten die de Bachelor Honours Research Class met goed gevolg hebben afgerond, ontvangen bij hun getuigschrift een door de faculteit gewaarmerkt certificaat.

Paragraaf 13 - Hardheidsclausule

Artikel 35 - Hardheidsclausule

In zeer uitzonderlijke individuele omstandigheden waarbij toepassing van een of meer bepalingen uit deze onderwijs- en examenregeling leidt tot apert onredelijke en/of onbillijke situaties, kan het bevoegde orgaan op een schriftelijk en met redenen omkleed verzoek van betrokkene afwijken van bedoelde bepaling(en) ten gunste van betrokkene.

Paragraaf 14 - Beroepsrecht

Artikel 36 - Beroepsrecht

Tegen beslissingen van examencommissies en examinatoren staat beroep open bij het College van Beroep voor de Examens ex artikel 7.60 van de wet.

Paragraaf 15 - Slot- en invoeringsbepalingen

Artikel 37 - Wijzigingen van deze regeling

1. Wijzigingen van deze regeling worden door de decaan bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Geen wijzigingen vinden plaats, die van toepassing zijn op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
3. Wijzigingen kunnen voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing, welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 38 - Bekendmaking

De decaan draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, van de Regels en Richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van wijzigingen van deze regelingen.

Artikel 39 - Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 29 augustus 2015 en is geldig tot en met 26 augustus 2016.

Aldus vastgesteld bij besluit van de decaan van de Erasmus School of Economics op 2 juli 2015.

Gewijzigd door toevoeging van artikel 29 lid 4 bij besluit van de decaan van de Erasmus School of Economics op 20 augustus 2015.

Bijlage

Eindtermen van de opleidingen

Economie en Bedrijfseconomie

Kennis en inzicht

1 Weergeven en interpreteren

Studenten beschikken over grondige kennis van de (bedrijfs-) economische wetenschap.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 1.1 Weergeven en interpreteren van de belangrijkste concepten van de micro-economie: keuze en besluitvorming; informatie en onzekerheid; gedrag van huishoudens en bedrijven; organisaties en markten; allocatie en welzijn en gedragseconomie.
- 1.2 Weergeven en interpreteren van de belangrijkste concepten van de macro-economie en internationale economie: macro-economische modellen; economische groei; conjunctuur; geld en rentepercentages; overheidsfinanciën; handel en internationale financiële systemen.
- 1.3 Weergeven en interpreteren van de belangrijkste concepten van de meso-economie: marktstructuur en -resultaten; bedrijfsstrategie; bedrijfsdoelen en -resultaten; regulering en industrieel beleid.
- 1.4 Weergeven en interpreteren van de belangrijkste concepten van de bedrijfs-economie: financial accounting; management accounting; corporate finance; financiële markten; marketing en organisatie.
- 1.5 Weergeven en interpreteren van de belangrijkste concepten van de methodologie, filosofie van de economie en geschiedenis van het economisch denken.
- 1.6 Weergeven en interpreteren van concepten uit de belangrijkste ondersteunende vakgebieden: wiskunde, statistiek en ICT.
- 1.7 Tonen van geavanceerde kennis van ten minste één van de deelgebieden onder 1.1 – 1.5.

2 Analyseren en verklaren

Studenten analyseren en verklaren verschijnselen en problemen in de economie van overheid en bedrijf met behulp van hun kennis van de theorieën en methodologie van de economische wetenschap.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 2.1 Toepassen van economische theorieën, onderzoeksmethoden en -technieken en statistiek op problemen van (bedrijfs-) economische aard, gebruikmakend van relevante wetenschappelijke literatuur.
- 2.2 Analyseren, verklaren, beoordelen van en adviseren over het gevoerde economische beleid van bedrijven, overheden en organisaties
- 2.3 Analyseren, verklaren, beoordelen van en adviseren over actuele situaties vanuit de geschiedenis, filosofie en ethiek van het vakgebied.

Toepassen kennis en inzicht: onderzoek

3 Formuleren van een doelstelling en probleemstelling

Studenten formuleren probleemstellingen en onderzoeksvragen uitgaande van wetenschappelijke concepten en theorieën.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 3.1 Afbakenen en definiëren van onderzoek op het terrein van de (bedrijfs-) economie.
- 3.2 Concretiseren, formuleren en operationaliseren van onderzoeksvragen.

4 Keuze van onderzoeksopzet

Studenten kiezen een onderzoeksopzet die aansluit bij de vraagstelling.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 4.1 Selecteren en gebruiken van een relevante kwalitatieve en/of kwantitatieve onderzoeksmethode.

5 Keuze van onderzoeksmethode

Studenten kiezen één of meer geschikte methoden om gegevens te verzamelen en te analyseren.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 5.1 Gebruikmaken van gangbare wiskundige en statistische methoden binnen het vakgebied.
- 5.2 Efficiënt en effectief gebruikmaken van databanken voor het verzamelen van gegevens, met behulp van internet of bibliotheken.

6 Trekken van conclusies

Studenten doen uitspraken over de initiële probleemstelling op basis van de gevonden resultaten.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 6.1 Analyseren van de verzamelde gegevens en het trekken van conclusies met betrekking tot de onderzoeksvraag, op basis van de verwerkte gegevens.
- 6.2 Reflectie op uitkomsten en conclusies, gelet op de beperkingen van het onderzoek en de onderzoeksmethoden.

Toepassen kennis en inzicht: management

7 Ontwerpen van beleidsadviezen

Studenten doen voorstellen waarmee (bedrijfs-)economische vraagstukken kunnen worden opgelost op basis van relevante concepten en theorieën uit het vakgebied.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 7.1 Vaststellen van beleidsproblemen van economische aard.
- 7.2 Op basis van onderzoeksresultaten beleidsadviezen formuleren, gericht op de oplossing van concrete economische vraagstukken van bedrijven en overheden.

8 Strategisch handelen

Studenten stellen strategische acties voor die genomen kunnen worden door bedrijven of overheden, gebaseerd op hun analyse van economische verschijnselen en problemen.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 8.1 Identificeren van mogelijke knelpunten bij de implementatie van beleidsadviezen.
- 8.2 Beredeneerd inschatten van effecten van beleidsadviezen.
- 8.3 Incalculeren van omgevingsfactoren bij de implementatie van beleidsadviezen.

Oordeelsvorming

9 Vermogen tot abstraheren

Studenten selecteren relevante onderzoeksvragen en informatie uit een complexe samenhang en kunnen deze doorgronden binnen een gegeven context.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 9.1 Onderscheiden van hoofd- en bijzaken in een complexe context.
- 9.2 Onderkennen van de contextuele afhankelijkheid van hoofd- en bijzaken.

10 Analytische grondhouding

Studenten trekken logische conclusies uit gegeven aannames.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 10.1 Deduceren van conclusies uit gegeven premissen.
- 10.2 Maken van logische gevolgtrekkingen uit waarneembare feiten.

11 Onderzoekende grondhouding

Studenten baseren uitspraken over de werkelijkheid op betrouwbare gegevens.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

11.1 Een beleidsprobleem herleiden tot een onderzoeksvraag.

11.2 Benadrukken van de relatie tussen de vraagstelling en conclusies van een onderzoek.

12 Interpretatiekaders

Studenten gebruiken verschillende gezichtspunten bij het doen van uitspraken over de werkelijkheid.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

12.1 Onderscheiden van relevante interpretatiekaders in een gegeven probleemsituatie.

12.2 Herinterpreteren van probleemsituaties door gebruik te maken van verschillende interpretatiekaders.

Communicatie

13 Samenwerken

Studenten werken professioneel en doelgericht samen in teams en erkennen het belang, de positie en waarden van anderen.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

13.1 Samenwerken met medestudenten in taakgerichte groepen van verschillende structuur (mono- of multidisciplinair).

13.2 Omgaan met de (spannings-)relaties tussen verschillende individuen in de groep.

14 Communicatie

Studenten communiceren, zowel schriftelijk als mondeling, effectief met personen en groepen van uiteenlopende aard.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

14.1 Presenteren van informatie, ideeën, onderzoeksresultaten en beleidsadviezen in zowel schriftelijke als mondelinge vorm.

14.2 Onderscheiden van hoofd- en bijzaken in mondelinge en schriftelijke communicatie.

14.3 Consistent en overtuigend argumenteren.

14.4 Maken van keuzes over de vorm en stijl van presenteren, afhankelijk van de gelegenheid, het publiek en de doelstellingen.

Leervaardigheden

15 Zelfsturing

Studenten profileren zich als een verantwoordelijke en academisch opgeleide professional, die over de leervaardigheden beschikt om een vervolgopleiding aan te gaan, waarvoor een hoge mate van autonomie nodig is.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

15.1 Innemen en verantwoorden van de eigen positie t.a.v. economische ontwikkelingen en onderzoek daarnaar.

15.2 Nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces.

Fiscale Economie

Kennis en inzicht

1 Weergeven en interpreteren

Studenten beschikken over grondige kennis van de (bedrijfs-) economische wetenschap en grondige kennis van en inzicht in de structuur van belastingwetgeving en belastingstelsels.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 1.1 Weergeven en interpreteren van de belangrijkste concepten van de micro-economie: keuze en besluitvorming; informatie en onzekerheid; gedrag van huishoudens en bedrijven; organisaties en markten; allocatie en welzijn; gedragseconomie.
- 1.2 Weergeven en interpreteren van de belangrijkste concepten van de macro-economie en internationale economie: macro-economische modellen; economische groei; conjunctuur; geld en rentepercentages; overheidsfinanciën, handel; internationale financiële systemen.
- 1.3 Weergeven en interpreteren van de belangrijkste concepten van de meso-economie: marktstructuur en –resultaten; bedrijfsstrategie; bedrijfsdoelen en –resultaten; regulering en industrieel beleid.
- 1.4 Weergeven en interpreteren van de belangrijkste concepten van de bedrijfseconomie: financial accounting; management accounting; corporate finance; financiële markten; marketing en organisatie.
- 1.5 Weergeven en interpreteren van de concepten van de methodologie, filosofie en ethiek van het economisch denken.
- 1.6 Weergeven en interpreteren van concepten uit de belangrijkste ondersteunende vakgebieden: wiskunde, statistiek en ICT.
- 1.7 Weergeven en interpreteren van mogelijke belastingstelsels en de structuur van de Nederlandse belastingwetgeving.
- 1.8 Weergeven en interpreteren van de verschillende belastingwetten in Nederland, de beginselen van het Europese belastingrecht en van het internationale belastingrecht gericht op de voorkoming van grensoverschrijdende belemmeringen en discriminaties en van dubbele belastingheffing.

2 Analyseren en verklaren

Studenten kunnen fiscale wetgeving en jurisprudentie toepassen en interpreteren, mede in hun maatschappelijke context en in het bijzonder in hun (sociaal-) economische samenhang. Met de verworven kennis kunnen zij de economische effecten van belastingheffing op ondernemersgedrag en handelen van burgers analyseren en verklaren. Tevens kunnen zij effecten van economische ontwikkelingen op de fiscaliteit onderkennen.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 2.1 Toepassen van economische theorieën, onderzoeksmethoden en -technieken en statistiek op problemen van fiscaal-economische aard, gebruikmakend van relevante wetenschappelijke literatuur.
- 2.2 Analyseren, verklaren en beoordelen van het gevoerde fiscaal-economische beleid van bedrijven, overheden en organisaties.
- 2.3 Analyseren, verklaren en beoordelen van actuele situaties vanuit de historische en wetenschappelijke ontwikkeling van het fiscale vakgebied.

Toepassen kennis en inzicht

3 Formulering van doelstelling en probleemstelling

Studenten formuleren een probleemstelling op een fiscaal-economisch deelterrein, uitgaande van wetenschappelijke concepten en theorieën.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 3.1 Definiëren van een probleemstelling op het terrein van de fiscale economie.
- 3.2 Concretiseren, formuleren en operationaliseren van onderzoeksvragen.

4 Keuze van onderzoeksoptzet

Studenten kiezen een onderzoeksoptzet die aansluit bij de vraagstelling.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

4.1 Selecteren en gebruiken van een relevante en kwalitatieve en/of kwantitatieve onderzoeksmethode.

5 Keuze van onderzoeksmethode

Studenten kiezen één of meer geschikte methoden om gegevens te verzamelen en te analyseren

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

5.1 Kunnen hanteren van gangbare mathematische en statistische methoden en methoden om kwalitatieve informatie te verwerken.

5.2 Efficiënt en effectief gebruikmaken van databanken voor het verzamelen van gegevens, met behulp van internet of bibliotheken.

6 Trekken van conclusies

Studenten doen uitspraken over de initiële probleemstelling op basis van de gevonden resultaten.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

6.1 Analyseren van de verzamelde gegevens en het trekken van conclusies met betrekking tot de onderzoeksvraag, op basis van de verwerkte gegevens.

6.2 Reflectie op uitkomsten en conclusies, gelet op de beperkingen van het onderzoek en de onderzoeksmethoden.

7 Ontwerpen van beleidsadviezen

Studenten doen voorstellen waarmee fiscaal-economische vraagstukken kunnen worden opgelost op basis van economische concepten en theorieën.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

7.1 Diagnosticeren van fiscaal-economische beleidsvraagstukken.

7.2 Op basis van onderzoeksresultaten beleidsadviezen formuleren, gericht op de oplossing van concrete fiscale (fiscaal-economische) vraagstukken van bedrijven of overheden.

8 Samenhang en interactie

Studenten leggen verbanden tussen de economie/bedrijfseconomie en de belastingwetgeving.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

8.1 Combineren van verschillende inzichten uit de economie, bedrijfseconomie en de fiscale wetgeving. Zij analyseren en verklaren op basis daarvan het handelen van individuen, gezinnen, ondernemingen en de overheid.

Oordeelsvorming

9 Vermogen tot abstraheren

Studenten selecteren relevante onderzoeksvragen en informatie uit een complexe samenhang en kunnen deze doorgronden binnen een gegeven context.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

9.1 Onderscheiden van hoofd- en bijzaken in een complexe context.

9.2 Onderkennen van de contextuele afhankelijkheid van hoofd- en bijzaken.

10 Analytische grondhouding

Studenten trekken logische conclusies uit gegeven aannames. Zij beoordelen hun denkbeelden op hun interne consistentie, empirische validiteit en kracht en stellen deze desgewenst bij en tonen zich hierin creatief.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

10.1 Deduceren van conclusies uit gegeven premissen.

10.2 Maken van logische gevolgtrekkingen uit waarneembare feiten.

11 Onderzoekende grondhouding

Studenten baseren uitspraken over de werkelijkheid op betrouwbare gegevens.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 11.1 Herleiden van een beleidsprobleem tot een onderzoeksvraag
- 11.2 Benadrukken van de relatie tussen de vraagstelling en conclusies van een onderzoek.

12 Interpretatiekaders

Studenten gebruiken verscheiden gezichtspunten bij het doen van uitspraken over de werkelijkheid.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 12.1 Onderscheiden van relevante interpretatiekaders in een gegeven probleemsituatie.
- 12.2 Herinterpreteren van probleemsituaties door gebruik te maken van verschillende interpretatiekaders.

Communicatie

13 Samenwerking

Studenten werken professioneel en doelgericht samen in teams en erkennen het belang, de positie en waarden van anderen.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 13.1 Samenwerken met medestudenten in taakgerichte groepen van verschillende structuur (mono- of multidisciplinair).
- 13.2 Omgaan met de (spannings)relaties tussen verschillende individuen in de groep.

14 Communiceren

Studenten communiceren, zowel schriftelijk als mondeling, effectief met personen en groepen van uiteenlopende aard.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 14.1 Presenteren van informatie, ideeën, onderzoeksresultaten en beleidsadviezen in zowel schriftelijke als mondelinge vorm.
- 14.2 Onderscheiden van hoofd- en bijzaken in de mondelinge en schriftelijke communicatie.
- 14.3 Consistent en overtuigend argumenteren.
- 14.4 Maken van keuzes over de vorm en stijl van presenteren, afhankelijk van de gelegenheid, het publiek en de doelstellingen.

Leervaardigheden

15 Zelfsturing

Studenten profileren zich als een verantwoordelijke en academisch opgeleide professional, die over de leervaardigheden beschikt om een vervolgopleiding aan te gaan, waarvoor een hoge mate van autonomie nodig is.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 15.1 Innemen en verantwoorden van de eigen positie t.a.v. economische ontwikkelingen en onderzoek daarnaar.
- 15.2 Nemen verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces.

Econometrie en Operationele Research

Kennis en inzicht

1 Vakspecifieke kennis en vaardigheden

Studenten beschikken over grondige kennis van de econometrie, mathematische besliskunde en hun basisvakken, en zijn vaardig in het hanteren van de bijbehorende technieken.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 1.1 Beheersen van de belangrijkste concepten van de relevante wiskundige en statistische theorieën: wiskundige bewijsvoering, analyse, kanstheorie, inductie, hypothese testen en asymptotiek.
- 1.2 Weergeven en interpreteren van de belangrijkste concepten van de micro-, meso-, macro- en bedrijfseconomie: gedrag van consumenten en bedrijven, informatie en onzekerheid, werking van markten, marktstructuren, macro-economische modellen, economische groei, finance, marketing en logistiek.
- 1.3 Weergeven en interpreteren van de belangrijkste concepten van de informatica, in het bijzonder programmeren: imperatief programmeren, data structuren, object-geïntereerd programmeren, algoritmen en vaardig hanteren van een moderne programmeertaal.
- 1.4 Beheersen van de belangrijkste concepten in de econometrie: modelleren, de modelleercyclus, regressie, lineaire en niet-lineaire modellen, modellen voor tijdreeksen, cross-sectionele, binaire, duratie en multivariate data.
- 1.5 Weergeven van de belangrijkste concepten van de besliskunde: deterministische en stochastische optimalisatie modellen, optimalisatietechnieken en simulatietechnieken.
- 1.6 Weergeven van de belangrijkste concepten van methodologie en wijsbegeerte van het economisch denken.
- 1.7 Geavanceerde kennis van het toepassen of verbinden van econometrische of besliskundige concepten en methoden als in 1.4 en 1.5 op of met de economie als in 1.2.

2 Vermogen tot analyseren en verklaren

Studenten analyseren en verklaren verschijnselen en problemen in de economie en in bedrijven met behulp van hun kennis van de theorieën en methodologie van de econometrie en besliskunde.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 2.1 Toepassen van econometrische en besliskundige concepten, theorieën, onderzoeksmethoden en – technieken op verschijnselen en problemen van (bedrijfs-)economische aard, met gebruikmaking van relevante academische literatuur.
- 2.2 Analyseren, verklaren en beoordelen van en adviseren over het gevoerde economische beleid van bedrijven, overheden en organisaties.
- 2.3 Analyseren en verklaren van de werking van de economie of delen ervan (financiële markten, macro-economische processen).
- 2.4 Analyseren, verklaren en beoordelen van en adviseren over actuele situaties vanuit de wijsbegeerte van het vakgebied.

Toepassen kennis en inzicht

3 Formulering van doelstelling en probleemstelling

Studenten formuleren een (bedrijfs-) economische, econometrische of besliskundige probleemstelling uitgaande van de relevante wetenschappelijke concepten en theorieën.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 3.1 Afbakenen en definiëren van een onderzoek op het terrein van de (bedrijfs-) economie, econometrie of besliskunde.
- 3.2 Concretiseren, formuleren en operationaliseren van onderzoeksvragen.

4 Keuze van onderzoekopzet

Studenten kiezen een onderzoekopzet die aansluit bij hun vraagstelling.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 4.1 Selecteren van een relevante kwantitatieve, en eventueel ook kwalitatieve, onderzoeksmethode.

4.2 Modelleren: construeren van een geschikt model uit de wiskunde, statistiek, econometrie of besliskunde voor de oplossing van het probleem.

5 Keuze van onderzoeksmethode

Studenten kiezen één of meer geschikte methoden om gegevens te verzamelen en te analyseren.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

5.1 Kunnen hanteren en motiveren van gangbare econometrische en besliskundige technieken op data uit de praktijk van (financiële) markten, bedrijven, overheid en wetenschap.

5.2 Kunnen vergelijken van verschillende econometrische en besliskundige modellen en technieken op hun merites voor de onderliggende probleemstelling.

5.3 Efficiënt en effectief gebruikmaken van databanken voor het verzamelen van gegevens, met behulp van internet of bibliotheken.

6 Trekken van conclusies

Studenten doen uitspraken over de initiële probleemstelling op basis van de gevonden resultaten.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

6.1 Analyseren van de verzamelde gegevens met behulp van econometrische en besliskundige technieken en het trekken van conclusies ten aanzien van de probleemstelling op basis van de analyse.

6.2 Reflectie op uitkomsten en conclusie in het licht van de sterke en zwakke punten van de toegepaste methoden.

6.3 Uitvoeren van de cyclus modelbouw en aanpassing van dat model op grond van verkregen uitkomsten.

7 Ontwerpen van beleidsadviezen

Studenten doen voorstellen waarmee economische vraagstukken kunnen worden opgelost op basis van relevante concepten en theorieën uit het vakgebied van de econometrie en besliskunde.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

7.1 Op basis van onderzoeksresultaten beleidsadviezen formuleren, gericht op de oplossing van concrete (economische) vraagstukken van bedrijven en overheden.

7.2 Effectief rapporteren over het advies en de onderliggende motivatie, en het aangeven van onzekerheden en mogelijke knelpunten bij de tenuitvoerlegging hiervan.

8 Samenhang en interactie

Studenten leggen verbanden tussen de verschillende vakken.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

8.1 Combineren van verschillende inzichten en technieken uit de econometrie, besliskunde en haar basisvakken.

8.2 Beoordelen van de kwaliteit van econometrische of besliskundige resultaten voor economische theorie en praktijk.

Oordeelsvorming

9 Vermogen tot abstraheren

Studenten selecteren relevante onderzoeksvragen en informatie uit een complexe samenhang en kunnen deze doorgronden binnen een gegeven context.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

9.1 Onderscheiden van hoofd- en bijzaken in een complexe context.

9.2 Presenteren en bediscussiëren van de primaire aspecten van een onderzoeksprobleem met behulp van een econometrisch of besliskundig model.

9.3 Abstract redeneren in een wiskundige of statistische context.

10 Analytische grondhouding

Studenten trekken logische conclusies uit gegeven aannames.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 10.1 Maken van logische gevolgtrekkingen uit abstracte en waarneembare feiten (deductie).
- 10.2 Trekken van empirische conclusies uit waargenomen data (inductie).
- 10.3 Herleiden van een beleidsprobleem tot een onderzoeksvraag.
- 10.4 Zelfstandig formuleren van econometrische en besliskundige modellen, analyse van hun relevante wiskundige en statistische eigenschappen.

11 Onderzoekende en ondernemende grondhouding

Studenten baseren uitspraken over de werkelijkheid op betrouwbare gegevens.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 11.1 Formuleren van onderbouwde conclusies t.a.v. de vraagstelling op basis van de data en modellen.
- 11.2 Kunnen leggen van nieuwe verbanden.
- 11.3 Kunnen ontwikkelen, motiveren en toepassen van nieuwe methoden.

12 Interpretatiekaders

Studenten gebruiken verscheidene gezichtspunten bij het doen van uitspraken over de werkelijkheid.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 12.1 Onderscheiden van relevante interpretatiekaders in een gegeven probleemsituatie.
- 12.2 Herinterpreteren van probleemsituaties door gebruik te maken van verschillende interpretatiekaders.

Communicatie

13 Samenwerking

Studenten werken professioneel en doelgericht samen in teams met erkenning van eenieders belang, positie en waarden.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 13.1 Samenwerken met medestudenten in taakgerichte groepen van verschillende structuur (mono- of multidisciplinair).
- 13.2 Samenwerken in projecten met mensen zonder achtergrond in econometrie en besliskunde.

14 Communicatie

Studenten communiceren effectief schriftelijk en mondeling met personen en groepen van uiteenlopende aard.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 14.1 Presenteren van onderzoek, onderzoeksresultaten en beleidsadviezen in zowel schriftelijke als mondelinge vorm.
- 14.2 Onderscheiden van hoofd- en bijzaken in de mondelinge en schriftelijke communicatie.
- 14.3 Consistent en overtuigend argumenteren.
- 14.4 Correct wiskundig formuleren.
- 14.5 Keuzes maken over de vorm en stijl van een presentatie, afhankelijk van de gelegenheid, het publiek en de doelstellingen.

Leervaardigheden

15 Zelfsturing

Studenten zijn verantwoordelijke, academisch opgeleide professionals die over de leervaardigheden beschikken om een vervolgopleiding aan te gaan waarvoor een hoge mate van autonomie nodig is.

Studenten zijn aan het einde van de bachelorfase in staat tot het:

- 15.1 Innemen en verantwoorden van de eigen positie t.a.v. economische ontwikkelingen en onderzoek daarnaar.
- 15.2 Nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces.

